

ПРОГРАМА ІСПИТУ
з дисципліни «**Медіаграмотність та професійні стандарти**»

Екзаменатори: О.В. Журавська

Курс	2
Спеціальність	061 журналістика
Освітня програма	«Міжнародна журналістика»
Форма проведення	<p>Іспит проходить у форматі письмового тестування. Передбачено загалом 100 запитань, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • блок «<i>Медіакультура</i>» - 30 запитань; блок «<i>Професійні стандарти та журналістська етика</i>» - 20 запитань; блок «<i>Безпека професійної діяльності журналіста</i>» - 20 запитань; • блок «<i>Журналістика кризових ситуацій</i>» 30 запитань. <p>Кожне питання оцінюється в 0,4 бали.</p> <p>У результаті – студенти мають можливість отримати – 40 балів максимально.</p>
Тривалість проведення	2 год.
Максимальна кількість балів	40 балів
Критерії оцінювання	<p>40-38 – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками;</p> <p>37-35 – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;</p> <p>34-30 – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок</p> <p>29-25 – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;</p> <p>24-20 – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)</p> <p>19-1 – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.</p>

Орієнтовний перелік запитань для тестових завдань із дисципліни

«Медіакультура»

1. Надайте визначення таких понять та схарактеризуйте їх сутнісні риси: «медіа», «медіаграмотність», «медіакультура», «віртуальна реальність», «цифрова культура», «кіберкультура», «медіасередовище», «медіатекст», «медіалогія», «симулякр», «медіаарт».
2. Схарактеризуйте специфіку мови медіа.
3. Визначте структуру і функції медіакультури.
4. Схарактеризуйте основні етапи розвитку медіакультури.
5. Схарактеризуйте сучасні напрямки медіакультури.
6. Схарактеризуйте роль медіа у формуванні полікультурної картини світу.
7. Схарактеризуйте специфіку візуальної медіакультури.
8. Схарактеризуйте явище інфотейнмент.
9. Схарактеризуйте основні принципи мережевого етикету.
10. Схарактеризуйте еволюцію мережевого етикету в соціальних мережах.
11. Схарактеризуйте основні напрямки розвитку медіакультури особистості.
12. Проаналізуйте генезис цифрової культури.
13. Проаналізуйте медійну культуру як техногенний феномен.
14. Проаналізуйте сутність культурної пам'яті в цифрову епоху.
15. Проаналізуйте явище кіберпанку.
16. Визначте актуальні тренди сучасної медіакультури.
17. Проаналізуйте нові формати комунікації в медіакультурі.
18. Схарактеризуйте основні напрямки вивчення медіакультури.
19. Проаналізуйте основні напрямки психологічних досліджень медіакультури.
20. Схарактеризуйте феномен кліпового мислення.
21. Проаналізуйте концепції цифрового мистецтва.
22. Схарактеризуйте трансформацію естетичних цінностей у цифровому світі.
23. Схарактеризуйте етапи розвитку медіаарту, визначте основні проблеми його класифікації.
24. Схарактеризуйте особливості колекціонування та зберігання творів цифрового мистецтва.

«Професійні стандарти та журналістська етика»:

1. Розкрийте зміст виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю.
2. Схарактеризуйте баланс між правами журналістів на свободу слова й інформації та їх відповідальністю.
3. Визначте та схарактеризуйте правдивість і точність як стандарти фахової діяльності.
4. Визначте та схарактеризуйте безсторонність і багатоманітність точок зору в новинній журналістиці.
5. Розкрийте суть понять «редакційна чесність» і «редакційна незалежність».

6. Розкрийте зміст понять «недоторканність приватного життя» та «незавдання шкоди і образ».
7. Розкрийте зміст понять «оперативність» і «достовірність», «точність», «збалансованість», «відокремлення фактів від коментарів та оцінок», «простота інформування».
8. Визначте правила використання інформації від анонімних джерел. Розкрийте зміст понять «авторитетні джерела», «офіційні джерела», «поінформовані джерела».
9. Сформулюйте правила публікації даних соціологічних досліджень та даних бліц-опитувань.
10. Сформулюйте правила поведінки журналіста у випадку відмови респондента від коментаря.
11. Схарактеризуйте особливості висвітлення журналістом зібрань та акцій протестів.
12. Розкрийте суть явища «безпідставні узагальнення».
13. Визначте правила використання журналістом оцінювальної лексики та подачі коментарів й оцінок у авторських програмах.
14. Розкрийте застереження та особливості підготовки й публікації журналістом шоківих чи шкідливих для суспільної моралі матеріалів.
15. Розкрийте зміст поняття «повага до приватного життя». Схарактеризуйте правило «чотирьох вікон» і шкалу «вчинків» і «рангів».
16. Визначте зміст поняття «неупередженість до обвинувачених».
17. Схарактеризуйте правила оприлюднення відомостей про жертви та захисту джерел інформації.
18. Визначте й схарактеризуйте суть незаконних методів збирання й оприлюднення інформації. Визначте відповідальність журналіста за придбання інформації.
19. Розкрийте зміст поняття «плагіат», актуалізуючи його з позицій журналістської діяльності.
20. Розкрийте зміст поняття «дискримінація».
21. Розкрийте зміст понять «ембарго» та «оф рекордз».
22. Визначте основні принципи редагування редакційних матеріалів та розкрийте зміст поняття «цензура».
23. Визначте та схарактеризуйте основні принципи перевірки на достовірність (верифікації) інформації з соціальних мереж.
24. Визначте та схарактеризуйте способи та інструменти перевірки фото- та відеоматеріалів.
25. Визначте та схарактеризуйте роль читачів у перевірці інформації.
26. Розкрийте зміст поняття «мова ворожнечі», актуалізуючи його з позицій журналістської діяльності.
27. Розкрийте зміст поняття «джинса». Визначте й схарактеризуйте типові й нетипові ознаки джинси.
28. Розкрийте особливості висвітлення інформації про дітей та підлітків, людей з інвалідністю, конфліктно вразливі групи населення, протилежну сторону конфлікту.
29. Визначте основні принципи дотримання гендерного балансу в медіа.

30. Розкрийте відповідальність журналіста за поширення недостовірної інформації.

«Безпека професійної діяльності журналіста»

1. Надайте визначення поняття «цифрова безпека» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
2. Проаналізуйте сучасний спектр викликів та загроз для представників ЗМІ та сучасний стан безпеки журналістів у світі.
3. Схарактеризуйте проблему «регіоналізації» злочинів проти журналістів.
4. Проаналізуйте проблему безкарності в контексті безпеки журналістської діяльності.
5. Визначте міжнародні інституції із захисту прав журналістів.
6. Охарактеризуйте глобальні ініціативи щодо безпеки журналістів та міжнародні рекомендації щодо його підвищення.
7. Визначте інструменти ідентифікації особистісних загроз.
8. Схарактеризуйте цифровий захист джерел інформації та стратегії цифрової безпеки в контексті нових бізнес-та редакційних моделей ЗМІ.
9. Класифікуйте кібератаки на редакції.
10. Визначте шляхи протидії «електронному» шпигунству (ефективне кодування) та фішинговим атакам у редакціях.
11. Схарактеризуйте правила безпечного зберігання інформації в «хмарах».
12. Схарактеризуйте створення «електронного профілю» журналіста на підставі даних соціальної інженерії.
13. Охарактеризуйте цифровий інструментарій запобігання он-лайн стеженню за журналістами.
14. Проаналізуйте можливості використання «темного інтернету» (Dark Web) в журналістських розслідуваннях та способи убезпечення журналістів в ньому.
15. Схарактеризуйте техніки компрометації журналістів в соціальних мережах та способи протидії ним.
16. Визначте цифрові інструменти та платформи для роботи журналістів у зонах стихійних лих та під час масових заворушень.
17. Визначте стратегію захисту корпоративних мереж редакцій / журналістських колективів.

«Журналістика кризових ситуацій»

1. Прокоментуйте вибір теми для висвітлення у ЗМІ: між інформативністю та «хайпом».
2. Охарактеризуйте інформаційну журналістику як основу ЗМІ.
3. Назвіть форми подачі інформації у тележурналістиці.
4. Охарактеризуйте поняття та різновиди криз.
5. Охарактеризуйте поняття журналістики кризових ситуацій.

6. Прокоментуйте висвітлення пандемії коронавірусу в журналістиці кризових ситуацій.
7. Охарактеризуйте специфіку інтерв'ювання медиків та пацієнтів.
8. У чому полягає етична складова у висвітленні пандемії Ковід-19?
9. Назвіть професійні стандарти у висвітленні збройного конфлікту.
10. Назвіть особливості інтерв'ювання переселенців (зокрема – неповнолітніх) і військових.
11. Назвіть правила перевірки інформації (фактчекінг) у журналістиці кризових ситуацій.
12. Охарактеризуйте крос-медійність у журналістиці кризових ситуацій.
13. Проілюструйте прикладами стилістику текстів у журналістиці кризових ситуацій.